

საქმე

2024, დეკემბერი

საბართველოს კათოლიკეთს ყოველთვიური მანუა
THE MONTHLY BULLETIN OF CATHOLICS OF GEORGIA - SABA

ადვენტი
2024

N12 (348)

რადეჟიორის გვერდი ... 3-4

კათოლიკე ეკლესია

მსოფლიოში..... 5-6

ჩვენი ეკლესია..... 7-8-9

საიუბილეო წელი..... 10-11

ჩანართი:..... I-IV

სახარების სინარულის
მონაწილე..... 12-13

სოციალური გვერდი -
Caritas Georgia 14

სოციალური გვერდი -
Iner Georgia..... 15

კონფერენცია..... 16-17

კათოლიკური
კულინარია 18

ინფორმაცია..... 19

დეკემბერი

- 1** დეკემბერი - ადვენტის I კვირადღე, ახალი ლიტურგიული წელიწადის დასაწყისი
- 8** დეკემბერი - მარიამის უმანკო ჩასახვის დიდდღესასწაული, ქუთაისის კათოლიკური ეკლესიის დღეობა
- 17** დეკემბერი - მ. კონსტანტინე საფარიშვილის გახსენება (+1973)
- 17** დეკემბერი - შობის ნოვენის დასაწყისი
- 25** დეკემბერი - ქრისტეშობა, საიუბილეო წლის დასაწყისი
- 26** დეკემბერი - წმ. სტეფანეს დღესასწაული, ობურგეთის საკრებულოს დღეობა
- 27** დეკემბერი - წმ. იოანე მოციქულისა და მახარებლის დღესასწაული
- 28** დეკემბერი - წმ. ბეთლემელ ჩვილთა დღესასწაული
- 29** დეკემბერი - ნაზარეთის წმიდა ოჯახის დღესასწაული, გორის კათოლიკური ეკლესიის დღეობა

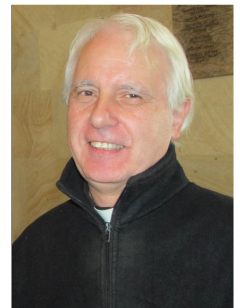
„ყალბ დემოკრატიზაზა უარესი დიქტატურა არ არსებობს“

იყო კი ეს დამთხვევა? უამრავი ვერსია გაჟღერდა, ამიტომ განსაკუთრებით ელოდნენ სალამოს საქართველოს პრეზიდენტის განცხადებას. სამწუხაროდ, 26 ოქტომბრის შედეგები კვლავ ძალიან წინააღმდეგობრივია, მიუხედავად ხმების დათვლისა და გადათვლისა; შესაძლოა, საუბარი იყო არა ხმების გადათვლაზე, არამედ მოწმეთა მიერ შეგროვებულ ჩვენებებზე, რათა შემდეგ უფრო მკაფიო და ნაკლებად მასობრივი ინიციატივები შეეთავაზებინათ; ამ ვითარებაში, ოფიციალური პროცენტების მიხედვით, ირკვევა, ვინ მოიგო და ვინ წააგო; თუმცა, აუცილებლად უნდა ითქვას, რომ არავის მოუგია და ერთადერთი, ვინც წააგო, იყო ამ ქვეყნის დემოკრატია.

შესაძლოა, პარტიის „ოცნებამ“ გაიმარჯვა, მაგრამ მათ ნამდვილად წააგეს ხალხის „ოცნებები“; შეიძლება ჯგუფის ამბიციამ გაიმარჯვა, მაგრამ საზოგადოების ღირსება დაიკარგა; მათ, რომლებმაც ფული ჩადეს საარჩევნო რეკლამაში, შეიძლება გაიმარჯვეს, მაგრამ დაკარგეს მთელი ერის, მათ შორის, საზღვარგარეთ მცხოვრებ მოქალაქეთა ერთიანობა. განა არ უნდა დაგვაფიქროს იმ ფაქტმა, რომ ქალაქები, ქუჩები, ავტობუსები, მიკროავტობუსები, კედლები... დიდი ხნის განმავლობაში ერთი პარტიის ფერებით იყო დაფარული და მხოლოდ ბოლოს, მორიდებით გამოჩნდა სხვა პარტიების რეკლამები?

„შეიყვარეთ სამართლიანობა, ქვეყნის მსაჯულ-ნო, შეიცანით უფალი სიკეთით და გულის სინრფელით ეძიეთ იგი...“ (სიბრძნ. 1, 1). ამ სიტყვებით დავინწყე დილის ლოცვების კითხვა 27 ოქტომბრის კვირადღეს, როდესაც ჟამთა ლიტურგიის წიგნი გადავშალე. იმ დღეს ჰაერში უცნაური სურნელი შევიგრძენი... მთელი დღის განმავლობაში მიჩნდებოდა მძაფრი სურვილი, გამეგო, ვინ მოიგო, ან ვინ წააგო წინა დღის არჩევნები და როგორ წარიმართა ყველაფერი.

**მამა გაბრიელე
პრაგანტინი CSS
მთავარი რედაქტორი**

სტიგმალი;
ეპისკოპოსის ვიკარიუსი
ეკუმენიზმისა და კულტურის
დარგში; ქუთაისის,
გათუმისა და ოჯურგეთის
საკრებულოთა წინამძღვარი

რედაქტორის გპერდი

ერთ-ერთ ავტობუსზე განთავსებული იყო რეკლამა 4, ჩემთვის ვფიქრობდი, ციფრი ხომ არ დაავინყდათ-მეთქი? განა არ უნდა დაგვაფიქროს ზოგიერთმა მართლაც უგემოვნო საარჩევნო პლაკატმა, სადაც ოპოზიციონერთა სახეები, როგორც „ძაღლები“, ისე ეჭირათ ლაგამით და ვინ იცის ვის? გამბედაობა არ ეყოთ ეჩვენებინათ, ვის ეჭირა ისინი ლაგამით! ან თუნდაც ომისა და მშვიდობის ამსახველი სარეკლამო პლაკატები? რატომ უნდა, თუ დავფიქრდებით, ომის ეს სურათები აღებულია იმ ომიდან, რომელიც პროვოცირებულია, - ყოველ შემთხვევაში, არაპირდაპირი გზით, - არა ევროპული ქვეყნების, არამედ უშუალოდ ევროპის ჩრდილო-აღმოსავლეთ საზღვართან მყოფი ქვეყნის მიერ.

და მშვიდობის ამსახველი სურათები? ვისი ნაყოფია? ვინც მართავდა და ისევ სურს მმართველობის გაგრძელება? ვინ იცის, ვისგან მიიღეს ამდენი ეკონომიკური რესურსი, მიუხედავად უცხოური აგენტების შესახებ საგადასახადო კანონისა! განა არ უნდა დაგვაფიქროს იმ ფაქტმა, რომ საქართველოს დედაქალაქსა და დიდ ქალაქებში ხალხმა უპირატესობა არ მიანიჭა მმართველ პარტიას, მაშინ როცა სხვა რეგიონებში უმცირესობაში აღმოჩნდნენ პარტიები? უცნაური პოლიტიკური გეოგრაფიული რუკა იკვეთება, რამაც უნდა დაგვაფიქროს, ყოველ შემთხვევაში, თუკი იქნება იმის სურვილი, რომ მმართველობას შეუდგნენ ნამდვილად „პოლიტიკური“ და არა „პარტიული“ გზით, რომელიც ემსახურება არა საკუთარ, არამედ ყველა მოქალაქის ინტერესებს.

ასირიულ-ქალდეური კათოლიკური ეკლესია თბილისში

ალბათ, ვინმე იტყვის, რომ ეს „შეუძლებელია“; არადა შესაძლებელია, თუკი გაჩნდება სურვილი, მოვიძიოთ საერთო პროექტები, საერთო მიზნები, რომლებიც არ დაიყოფა უმრავლესობად და უმცირესობად; ვიდრე ჯერ კიდევ არსებობენ ადამიანები, შუქნიშანთან რომ დგანან და მონყალებას ითხოვენ ავადმყოფისათვის, ვიდრე ისევ მიდიან საზღვარგარეთ სამუშაოს საძიებლად, ვიდრე შენობები, ბეტონის ურჩხულები, შენდება ლამის ერთმანეთზე მიწყობილი და თვით ტაძრებსაც კი არად აგდებენ (მახსენდება თბილისის ასირიული კათოლიკური ეკლესია), რაც ნამდვილად სირცხვილია! ეს ნიშნავს, რომ რაღაც არ მუშაობს მათ პროექტებსა და მიზნებში, ვინც მართავდა და ემზადება ხელახალი მმართველობისათვის. როგორ დასრულდება ეს ყველაფერი? ალბათ, იმავე სცენარით, როგორც ოთხი წლის წინ, სცენარით, რომელიც პრაქტიკულად ამოქმედდა ყოფილი საბჭოთა ბლოკის სხვა ქვეყნებში.

მამასადაამე, დემოკრატიის გამოწვევა ისეთივე აქტუალურია, როგორც არასდროს, რათა შეიქმნას სივრცე დიალოგისათვის, შეხვედრებისათვის, მომავლისათვის, თანამშრომლობისათვის, ახალგაზრდების ქვეყნიდან გადინების წინააღმდეგ, პესიმიზმის აღმოსაფხვრელად, სუფთა ხელებით მოსული ახალი სახეების მოსაზიდად, მათ შორის გულწრფელი საუბრისათვის, ვინც ხალხით ინტერსდება, ვისაც უნარი აქვს იმსახუროს კლიენტელიზმის, ოპოზიციის, დაშინების და, რატომაც არა, „რელიგიური ფავორიტიზმის“ გარეშე... თუ არადა, როგორც ომანელმა მძლეოსანმა მოჰამედ ფედი ბენ საადიმ თქვა: „ყალბ დემოკრატიაზე უარესი დიქტატურა არ არსებობს“.

„სინოდი - მრავალფეროვნების ჰარმონია და მშვიდობისმოყვარეობის ნიშანი“

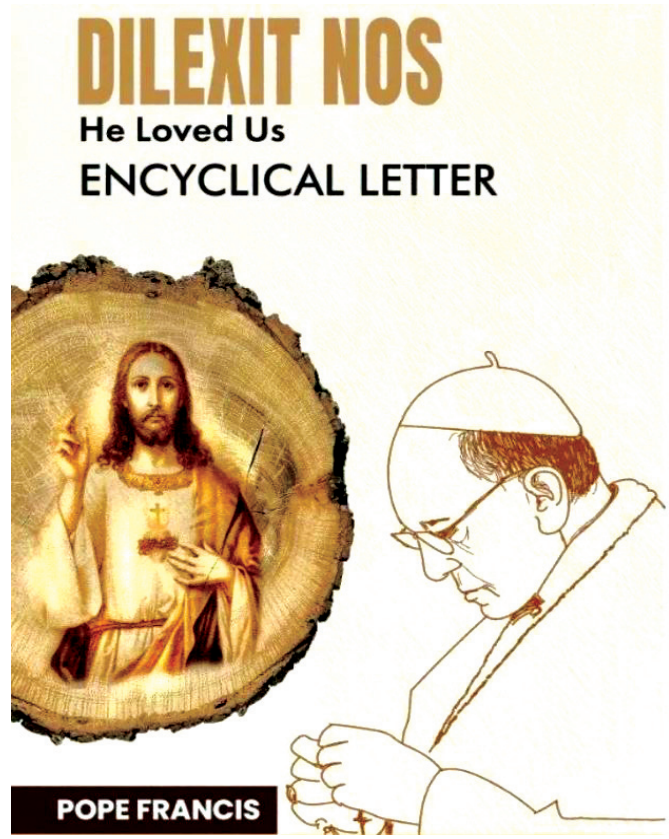

26 ოქტომბერს დასრულდა კათოლიკე ეკლესიის ეპისკოპოსთა სინოდის მე-16 რიგითი გენერალური ასამბლეა - „სინოდური ეკლესია: თანაზიარება, მონაწილეობა, მისია“. სამღვდელთა და საეროთა სამწლიანი ღვაწლის მიზანი სინოდური ეკლესიის აღმშენებლობაა, - ისეთი ეკლესიისა, რომელშიც ყველა მისი წევრი ქმედით მონაწილეობას იღებს. 26 ოქტომბერს, საღამოს სხდომაზე, უწმიდესმა ფრანცისკემ მოიწონა სინოდის დასკვნითი დოკუმენტი და გასცა მისი დაუყოვნებელი პუბლიკაციის განკარგულება. „მე არ გამოვაქვეყნებ პოსტსინოდურ სამოციქულო შეგონებას. დოკუმენტში უკვე არის კონკრეტული მითითებები, რომლებითაც ეკლესია სხვადასხვა კონტინენტზე და სხვადასხვა კონტექსტში იხელმძღვანელებს. ამიტომაც მსურს, რომ ის დაუყოვნებლივ გახდეს ხელმისაწვდომი ყველასთვის, ამიტომაც ვამბობ, რომ ის ახლავე უნდა გამოქვეყნდეს“, - აღნიშნა თავის სიტყვაში უწმიდესმა პაპმა. დოკუმენტი ხუთი თავისაგან შედგება. პირველ თავში („სინოდურობის გული“) საუბარია ეკლესიის ერთობაზე. სინოდური გზა განისაზღვრება როგორც სულიერი ერთობა, ეკლესიის ყველა წევრის ერთობლივი მისია. მეორე თავში („ნავში, ერთად“) საუბარია ურთიერთობების განახლებაზე ეკლესიის წევრთა შორის, სხვადასხვა მონოდების, კონტექსტისა და კულტურის ურთიერთმიმართებაზე, სამღვდელთა და საეროთა შორის ჰარმონიასა და ოჯახის სიმრთელებზე. მესამე თავში („ისროლეთ ბადე“) განსაკუთრებული ყურადღება ეთმობა ეკლესიის შიგნით გამჭვირვალობის აუცილებლობას, სტრუქტურების გაუმჯობესებას და ანგარიშგაღებულებას. მეოთხე თავში („უხვი ნათევზავები“) განხილულია ეკლესიათა შორის ურთიერთობა, ეკუ-

მენური ერთობა, კავშირების გამყარება მრავალფეროვანი საყოველთაო ეკლესიის შიგნით. მეხუთე თავში („მე მიგავლინეთ თქვენ“) საუბარია მონაფე მისიონერების დიდი თემის ფორმირებაზე, ეკლესიის ყოველი წევრის სულიერ განვითარებაზე სინოდური, მისიონერული ეკლესიის აღმშენებლობისათვის.

უწმიდესი ფრანცისკეს ახალი ენციკლიკა

24 ოქტომბერს გამოქვეყნდა უწმიდესი პაპის ახალი ენციკლიკა „Dilexit nos“ („მან შეგვიყვარა“). ეს ფრანცისკეს მეოთხე ენციკლიკაა, რომელშიც იგი „იესო ქრისტეს გულის კაცობრივ და ღმრთაებრივ“ სიყვარულზე საუბრობს. ისევე როგორც თავის სხვა ენციკლიკებში, პაპი აკრიტიკებს ისეთ მოვლენებს, როგორიცაა სოციალური და ეკონომიკური უთანასწორობა, ინდივიდუალიზმი, „ისეთი ტექნოლოგიების გამოყენება, რომლებიც საფრთხეს უქმნის კაცობრიობას“ და საპირწონედ მოგვიწოდებს „დავუბრუნდეთ“ ჩვენს გულებს, რადგან მხოლოდ ასე შევძლებთ ერთობისა და მშვიდობის მიღწევას: „გულის სიმბოლო ხშირად გამოიყენება იესო ქრისტეს სიყვარულის გამოხატვისათვის. ზოგიერთები ასეთ კითხვას სვამენ: აქვს კი დღეს ამ სიმბოლოს რაიმე მნიშვნელობა? ჩვენ ზედაპირულობის ეპოქაში ვცხოვრობთ, ერთი საქმიდან მეორისკენ მივექანებით და არც კი ვიცით რისთვის. და საბოლოოდ ვიქცევით გაუმძღარ მომხმარებლებად და საბაზ-

რო მექანიზმების მონებად, რომელთაც სულაც არ ადარადებთ ცხოვრების საზრისი. ასე რომ, ყველას გვჭირდება გულის მნიშვნელობის ხელახალი გააზრება“ (Dilexit nos 1,2).

წმიდა საყდრის სახელმწიფო მდივანი ტრამპის პრეზიდენტის შესახებ

7 ნოემბერს, პაპის გრიგორიანულ უნივერსიტეტში ჟურნალიტეტთან საუბრისას, წმიდა საყდრის სახელმწიფო მდივანმა, კარდინალმა პიეტრო პაროლინმა იმედი გამოთქვა, რომ აშშ-ს ახლად არჩეული პრეზიდენტი შეძლებს თავისი წვლილის შეტანას მიმდინარე მწვავე კონფლიქტების მოგვარებაში: „უპირველეს ყოვლისა, ჩვენ მას დიდ სიბრძნეს ვუსურვებთ, რადგან, ბიბლიის თანახმად, ეს მმართველის მთავარი სიქველეა. ვფიქრობ, ის მთელი ქვეყნისთვის ნამდვილი პრეზიდენტი უნდა გახდეს, ანუ უნდა შეძლოს არსებული პოლარიზაციის დაძლევა“. რაც შეეხება ტრამპის განცხადებას იმის შესახებ, რომ მისი მმართველობისას ომები დასრულდება, პაროლინმა აღნიშნა: „არ მგონია, რომ მას ჯადოსნური ჯოხი ჰქონდეს. ჯერჯერობით ყველაფერი ძალზე ბუნდოვანია. ვნახოთ, რას მოიმოქმედებს“. არალეგალური მიგრანტების მასობრივი დეპორტაციის შესახებ ტრამპის განცხადების თაობაზე იერარქმა კიდევ ერთხელ გაუსვა ხაზი წმიდა საყდრის პოზიციას ამ საკითხზე და იმედი გამოთქვა, რომ აშშ-ს პრეზიდენტის ახალი ადმინისტრაცია სინამდვილეში არ მიმართავს ასეთ რადიკალურ ზომებს. კარდინალმა, ასევე, იმედი გამოთქვა, რომ სიცოცხლის დაცვის საკითხი შეხების ის წერტილია, რომელიც წმიდა საყდარს და ტრამპის ადმინისტრაციას კონსენსუსის ძიების შესაძლებლობას მისცემს. რაც შეეხება ვატიკანისა და ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკის ურთიერთობებს, სახელმწიფო მდივანმა აღნიშნა, რომ დიალოგი მხოლოდ საეკლესიო საკითხებს მოიცავს და გაგრძელდება იმის მიუხედავად, თუ როგორ განვითარდება ჩინეთისა და აშშ-ს ურთიერთობა.

უკრაინა: რუსეთის მიერ ოკუპირებულ ტერიტორიაზე სამრევლოების სამრევლოები ბანადგურებულია

„ამ ხანგრძლივი დამანგრეველი ომის განმავლობაში ოკუპირებულ ტერიტორიაზე სამრევლოების ნახევარზე მეტი დავკარგეთ, - განაცხადა იტალიურ გაზეთ Avvenire-სთვის მიცემულ ინტერვიუში ბერძნული წესის კათოლიკე ეკლესიის დონეცკის ეპარქიის ეპისკოპოსმა, მასქიმ რიაბუხამ, - ტაძრებში აღარ დარჩა სკამები და საღვთისმსახურეო ჭურჭელი. ჩვენ

იქ ვიქნებით, სადაც ჩვენი მრევლია. მღვდლები კარდაკარ დადიან და ანუგეშებენ თავიანთი სამწყსოს წევრებს, რომლებმაც ახლობლები დაკარგეს და იძულებულნი გახდნენ თავიანთი სახლები დაეტოვებინათ. ჩვენ ვართ მოძღვრები და ღვთისმსახურები, რომელთაც ტკივილის, უსამართლობისა და უსუსურობის ყამს უწევთ მსახურება. ოკუპირებულ ტერიტორიებზე ქრებიან ადამიანები, რომლებიც ღიად აცხადებენ თავს კათოლიკე მორწმუნეებად. ზოგს ხვრეტენ, ზოგს აპატიმრებენ. ვიცით, რომ ადრე თუ გვიან ომი დასრულდება, მაგრამ გვსურს, ეს რაც შეიძლება მალე მოხდეს“.

ნიკარაგუაში კვლავ იზღუდება აღმსარებლობის თავისუფლება

ამჯერად ორტივას რეჟიმმა საავადმყოფოებში მომაკვდავი მორწმუნეების ზეთისცხებისა და ზიარების საიდუმლოების აღსრულება აკრძალა. როგორც აღნიშნა სამართალდამცველმა მარტა პატრიცია მოლინამ, არიან გაბედული მღვდლები, რომლებიც, დაპატიმრების საფრთხის მიუხედავად, საერო სამოსში გამოწყობილები, მაინც შედიან საავადმყოფოებში და მორწმუნე კათოლიკეებს სიკვდილის წინ ანუგეშებენ. თუმცა პატარა ქალაქებში, სადაც მაცხოვრებლები მოძღვრებს პირადად იცნობენ, ეს ერთობ რთულია, რადგან საავადმყოფოების ადმინისტრაცია ფრთხილობს და ღვთისმსახურებს დაწესებულებებში შესვლის ნებას არ აძლევს. 13 ნოემბერს ქვეყნიდან განდევნეს კიდევ ერთი კათოლიკე მღვდელმთავარი, ნიკარაგუის ეპისკოპოსთა კონფერენციის მეთაური, ხინოტეგის ეპისკოპოსი, კარლოს ენრიკე ერერა. 10 ნოემბერს, საკვირაო წირვის დასრულების შემდეგ, თავის ქადაგებაში ეპისკოპოსმა ქალაქის მუნიციპალიტეტი და, სახელდობრ, ხინოტეგის მერი, ლეონიდას სენტენო გააკრიტიკა. საქმე ისაა, რომ მუნიციპალური ხელისუფლება საკათედრო ტაძართან სწორედ წირვების დროს ხალხმრავალ და ხმაურიან შეხვედრებს აწყობდა. „ის, რასაც აკეთებს მერი და მუნიციპალური ხელისუფლება, მკრეხელობაა“, - აღნიშნა კარლოს ერერამ. სამი დღის შემდეგ ამ სიტყვების გამო მღვდელმთავარი გვატემალაში გააძევეს.

კათოლიკობა გურიაში

XIX საუკუნეში გურიის სამთავროში, თეატინელ მამათა მსახურებით, დაარსდა კათოლიკური მისია, ჩამოყალიბდა ადგილობრივი კათოლიკური სამრევლო. კათოლიკური მისიონი პირველ ეტაპზე საკმაოდ წარმატებულად ვითარდებოდა, თუმცა გურიის მთავართა მხრიდან პოლიტიკური ვექტორის შეცვლის შემდგომ თეატინელი მამები იძულებული გახდნენ დაეტოვებინათ გურიის სამთავრო და ოდიშის მთავართა მიწვევით სამეგრელოში გადასულიყვნენ. ახალ ადგილზე კათოლიკე მამებმა ოდიშის მთავრის დიდი სიმპათია და ადგილობრივი მოსახლეობის სიყვარული დაიმსახურეს და კიდევ უფრო მეტი წარმატებით განაგრძეს მსახურება. კათოლიკე მამების წასვლის შემდგომ გურიაში კათოლიკურმა სამრევლომ არსებობა შეწყვიტა და მხოლოდ სამსაუკუნოვანი ინტერვალის შემდგომ, 1999 წლიდან, წმ. სტიგმელთა კონგრეგაციის მამების, კონკრეტულად კი მამა გაბრიელე ბრაგანტინის, ძალისხმევით გურიაში კვლავ აღდგა კათოლიკური ეკლესია.

მიმდინარე წელს შესრულდა 25 წელი, რაც გურიაში რამდენიმე კათოლიკური საკრებულო ფუნქციონირებს და ქალაქ ოზურგეთში თანამედროვე არქიტექტურის კათოლიკური ტაძარიც აიგო. ამ მნიშვნელოვან თარიღთან დაკავშირებით, ვესაუბრეთ ოზურგეთის ტაძრის წინამძღვარს, მამა გაბრიელე ბრაგანტინის. გთავაზობთ ამ საუბრის საყურნალო ვერსიას.

შეიძლება ითქვას, კათოლიკობის ისტორია გურიაში მეორე ეტაპის ფაზაშია. მე-17 საუკუნეში თეატინელთა მისიის შემდგომ, წმ. სტიგმელთა კონგრეგაციის მამათა მეშვეობით, მე-20 საუკუნის ბოლოს კვლავ აღდგა მოქმედი კათოლიკური საკრებულოები გურიაში. მამა გაბრიელე, ხომ ვერ გაიხსენებდით, როგორ დაიწყო გურიის კათოლიკური აღორძინება? როგორი იყო თქვენი მისიის პირველი ნაბიჯები და, კონკრეტულად, რა სირთულეები ახლავს თან ამ მისიას?

სიამოვნებით; ამჯერად, შეგვიძლია მეორე ეტაპზე ვისაუბროთ, თუმცა, უფრო მართებული იქნებოდა მესამე ეტაპზე საუბარი, რაკი პირველი ეტაპი იწყება XVII საუკუნეში თეატინელთა ჩამოსვლით, რომლებმაც წმიდა სტიფანეს სახელზე ააგეს ეკლესია და სკოლა; ეს იყო აყვავების ხანა; მეორე ეტაპი დგება XX საუკუნეში, როდესაც მეორე ეკლესია აიგო ნახევრად ქვისაგან და ნახევრად ხისაგან, იქვე, ლელესთან ახლოს, გვერდით იყო სასაფლაოც, რომელიც საუკუნის შუა ხანებამდე ფუნქციონირებდა; ამ პერიოდის შესახებ ძალზე მწირე ინფორმაცია გვაქვს, მხოლოდ ის ვიცით, რომ მოგვიანებით ეკლესია საცხოვრებელ სახლად გადაკეთდა. მესამე ეტაპი იწყება სოფელ შრომის კათოლიკე ოჯახებთან კავშირის აღდგენით; სწორედ ამ აღდგენილი კავშირების წყალობით გაჩნდა მოთხოვნილება, რომ დავკავშირებოდით ოზურგეთში მყოფ კათოლიკე ოჯახებსაც.

პირველი შეხვედრები 1999 წელს შედგა, მოუთმენლად გველოდნენ, ვიკრიბებოდით ერთ-ერთ ოჯახში, ბევრი ადამიანი მონაწილეობდა, განსაკუთრებით მოხუცები, ბავშვები... მამაკაცები უფრო ნაკლებად; ისეთი შთაბეჭდილება იქმნებოდა, თითქოს არც არასოდეს შეუწყვეტიათ ღვთისმსახურება, გალობდნენ სომხურ საგალობლებს, საკუთარი ხელით ჰქონდათ დანერგილი ლოცვის წიგნები, საგულდაგულოდ შენახული ბარათები წმიდა გამოცხადებებით; ქალბატონების მცირე ჯგუფი იკრიბებოდა სხვა ოჯახში, სადაც ეზოში სამლოცველოც კი ააგეს; შევხვდი ასევე ქალაქის მართლმადიდებელ ეპისკოპოსს, რათა მისთვის მეცნობებინა კათოლიკეებთან დაწყებული საქმიანობის შესახებ. ამჯერად, მგონია, რომ გაცილებით მეტი სირთულე გვაქვს, ვიდრე დასაწყისში იყო, უფრო მეტად, მორწმუნეების მხრივ: მაშინ გაცილებით მეტი იყო მონაწილეობა, ინტერესი, სიახლოვე და, რა თქმა უნდა, დროც... ძირითადი აქტივობები ცენტრში მიმდინარეობს, იქ ყოველ კვირას, ორშაბათობით, მივდივარ წირვის აღსასრულებლად, მონაზონ ლორედანასთან ერთად, იქვე ვატარებთ შეხვედრებს და, საჭიროების შემთხვევაში, ვასრულებთ ჯვრისწერის, დაკრძალვის მსახურებასაც...

ოზურგეთში „კარიტასი“ ახორციელებს შინმოვლის პროექტს, ეხმარება ხანდაზმულ, მარტოსულ, ღარიბ, ავადმყოფ ადამიანებს, მათ შორის არიან კათოლიკეებიც; ჯერ კიდევ არ ჩამოგვიყალიბებია სამწყსო საბჭო, თუმცა, შეხვედრები ნამდვილად არ გვაკლია, მათ შორის, კატეხისტური ხასიათის, რომლის მიმართ დიდია ინტერესი და დასწრება.

კათოლიკე მოსახლეობა გურიის რამდენიმე სოფელში მკვიდრობს, ცხადია, კათოლიკეთა თემი სხვადასხვა პრობლემის წინაშე დგას: ახალგაზრდობის დენადობა, ახლო თუ შორეულ ემიგრაციაში გამგზავრება, ეთნიკურ თუ კონფესიურ უმცირესობაში ყოფნა, თუმცა, აქვე აღვნიშნავ, რომ ეს ეთნოკონფესიური განსხვავება, ერთი მხრივ, უფრო უნდა იცავდეს ადგილობრივ კათოლიკურ სამრევლოს პროზელიტიზმის მავნე გავლენებისაგან; როგორც წინამძღვარი, წლების მანძილზე როგორ ეხმარებით სამრევლოს წევრებს ამ და სხვა სიძნელეთა მოგვარებაში?

მართალია, კათოლიკეები არიან არა მარტო ოზურგეთში, არამედ სხვაგანაც; თუმცა ამ ოჯახებთან კავშირი გვაქვს მხოლოდ ლოცვის დროს, როცა რომელიმე კათოლიკე გარდაიცვლება, ან სხვა გარემოებაში; პრობლემები უკავშირდება ოჯახური, სოციალური და ეროვნული ხასიათის შემთხვევებს; ბოლო დროს შეინიშნება ახალგაზრდების, ბავშვებისა და მოზარდების ნაკლებად მონაწილეობა წირვაში... ყველა აღნიშნავს, რომ დრო არა აქვს ეკლესიისთვის; თუმცა, მიჭირს ამის დაჯერება; არცთუ ცოტა ირჩევს, შეიძლება ითქვას, ძალდატანებითაც, მართლმადიდებლურ ან სომხურ სამოციქულო ტრადიციას და ეს ვლინდება ჯვრისწერის, დაკრძალვის, ნათლობის დროს არჩევანში. ბევრი დედაქალაქში გადავიდა საცხოვრებლად და უჭირს ადგილობრივ მრევლთან ურთიერთობა, ბევრიც საზღვარგარეთ მიდის.

თქვენი უშუალო ხელმძღვანელობით აიგო ოზურგეთში კათოლიკური ტაძარი, რომელიც, თავისი ინტერიერისა და ერთიანი შიდა სივრცეების ფუნქციური მონყობით, გამორჩეულია თანამედროვე ქართულ სატაძრო არქიტექტურაში. რამდენად შეძელით გადმოგეცათ თქვენი არქიტექტურული ჩანაფიქრი ამ პროექტის განხორციელებაში და რა ცვლილებებს ან დამატებებს შეიტანდით, კვალავაც რომ მოგეცეთ ტაძრის აგების შესაძლებლობა?

ცალკე სტატიას იმსახურებს წმიდა სტეფანესადმი მიძღვნილი ეკლესიის აგების ისტორია; ჩვეული სირთულეების შემდეგ, რაც მუდამ ახლავს ახალი კათოლიკური ეკლესიის მშენებლობას, გადამწყდა შეგვესყიდა გასაყიდად გამოტანილი შენობა და ნელ-ნელა გადაგვეკეთებინა, ნაწილი ლიტურგიისთვის, ნაწილი მღვდლის სამყოფ ადგილად და ნაწილი სხვა ღონისძიებებისათვის; ვფიქრობ, ყველაფერი კარგად გამოგვივიდა, თუმცა შენობა გარედან უბრალო, თითქმის უმნიშვნელო ჩანს; უფრო მეტად საინტერესოა ის ნაწილი, რომელიც ლიტურგიას ეთმობა, თავისი დიდი შესასვლელით, აქვე არის ნამდვილი ჭა, ემბაზი, მინისქვეშა ამფორები წირვისათვის საჭირო ღვინის დასაყენებლად და სააღმსარებლო; ლიტურგიისათვის განკუთვნილ დარბაზს აქვს ორი მთავარი ადგილი: ამბიონი, რომლის უკან ღვთისმშობლის ხის ქანდაკებაა და საკურთხეველი, უკან დიდი ჯვარცმით; არის, ასევე, ადგილი წმიდა ევქარისტის შესანახავად; ლამაზია ეკლესიის ვიტრაჟები და უძველესი Via Crucis; საკურთხეველის ქვეშ დაცულია წმიდა სტეფანეს რელიკვიები; ვფიქრობ, ეს ყველაფერი კარგად ერწყმის ერთმანეთს და დატვირთულია მნიშვნელობებით; დიდი ზარი აგვირგვინებს ეკლესიის ფასადს. ჯერ-ჯერობით არაფერს შევცვლიდი...

მამა გაბრიელე, თქვენ ოზურგეთის საკრებულოსა და, შეიძლება ითქვას, სრულიად გურიის კათოლიკეთა წინამძღვარი ხართ, რა პერსპექტივებს ხედავთ ამ რეგიონში კათოლიკობის განვითარებაში და რა სიახლეებს უნდა ველოდეთ გურიის კათოლიკე სამრევლოების ცხოვრებაში?

ამჟამად რთულია პერსპექტივებზე საუბარი; პირველი, რაც უნდა გაკეთდეს, ეს არის ეკლესიაში მღვდლის მუდმივი სამყოფელი, რაც დიდ დახმარებას გაგვინევდა... მაგრამ...

და ბოლოს, იმედს გამოვთქვამთ, რომ ოზურგეთის საკრებულოს ეყოლება თავისი მუდმივი მოძღვარი და კათოლიკე ეკლესია მნიშვნელოვან წვლილს შეიტანს ადგილობრივი მორწმუნეების სულიერ და კულტურულ ცხოვრებაში. გვინდა, ყურნალ „საბას“ სახელით, მამა გაბრიელეს, ყველა კათოლიკე მღვდელმსახურს, ვისაც თავისი წვლილი შეაქვს გურიის რეგიონის კათოლიკე მრევლის ცხოვრებაში, და ყველა მორწმუნე კათოლიკეს წარმატება და სულიერი სიმტკიცე ვუსურვოთ. ღმერთმა დალოცოს ეს ლამაზი კუთხე და იქ მოღვაწე მშრომელი, გულისხმიერი, რწმენის ერთგული კათოლიკეები.

2025 წლის იუბილეს სამზადისში - იმედის წმიდა წელი

მთელი მსოფლიოს მორწმუნეები ემზადებიან 2025 წლის იუბილეს აღსანიშნავად რომში, მარადიულ ქალაქში, სადაც მილიონობით მომლოცველს ელოდებიან.

რას ნიშნავს იუბილე

სახელწოდება „იუბილე“ მომდინარეობს ებრაული სიტყვიდან - „იობელ“, რაც ნიშნავს „ვერძის რქას“. რქა გამოიყენებოდა როგორც საყვირი და მისი ხმა აუწყებდა იომ-ქიფურის („გამოსყიდვის დღე“) დღესასწაულის დაწყებას. ეს არის ყოველწლიური ღონისძიება, რომელიც განსაკუთრებულ მნიშვნელობას იძენს, როდესაც ემთხვევა საიუბილეო წელს: როგორც ბიბლია გვაუწყებს, ის უნდა აღენიშნათ ყოველ 50 წელიწადში ერთხელ: „ვერძობისა იყოს თქვენთვის ეს ორმოცდამეათე წელი. არ თესოთ და არც მომკათ ნაგერალები, და არ დაკრიფოთ ყურძენი გაუსხლავი ვაზიდან. რადგან ეს ვერძობაა, წმიდა იყოს ის თქვენთვის. ველიდან ჭამდეთ მის მოსავალს“ (ლევ. 25,11-12). ლუკა თავის სახარებაში იმონებებს ესაია წინასწარმეტყველს და ასე აღწერს იესოს მისიას: „უფლის სულია ჩემზე, ვინაიდან მან მცხო გლახაკთა სახარებლად, მომავლინა გულშემუსვრილთა განსაკურნებლად,

ტყვეთათვის თავისუფლების და ბრმათათვის თვალის ახელის გამოსაცხადებლად, ჩაგრულთა გასათავისუფლებლად, უფლის შეწყალების წლის გამოსაცხადებლად“ (ლუკ. 4,18-19; შდრ. ეს. 61,1-2). იესოს ეს სიტყვები განთავისუფლებისა და რწმენად მოქცევის საქმეებით აისახა მის ყოველდღიურ შეხვედრებსა და ურთიერთობებში.

როგორ იწყება იუბილე და რამდენ ხანს გრძელდება

საიუბილეო თარიღის დაწყებისა და დასრულების თარიღები დგინდება პაპის ბულით, ანუ ლათინურ ენაზე დაწერილი დოკუმენტით, რომელზედაც დასმულია პაპის ბეჭედი. პაპმა ფრანცისკემ 2025 წლის იუბილე აუწყა ბულით „Spes non confundit“, რომელიც გამოიცა 2024 წლის 9 მაისს. 2025 წლის იუბილე იწყება ყველაზე ლამაზი რიტუალით - ვატიკანში, წმიდა პეტრეს ბაზილიკაში წმიდა კარის გახსნით, 2024 წლის 24 დეკემბერს, შობის წინაღლით. ეს სიმბოლურად ასახავს ცოდვიდან მადლში გადასვლას, რიტუალს, რომელიც უნდა აღასრულოს ყოველმა ქრისტიანმა, რათა მიეცეს შესაძლებლობა საკუთარი თავისა და გარდაცვლილთათვის შენდობის თხოვნისა. იუბილე დასრულდება ერთი წლის თავზე, უფლის გაცხადების დღეს, 2026 წლის 6 იანვარს, წმიდა კარის დახურვით. ჩვენი ეკლესიაც უერთდება ამ მოვლენას და ემზადება საზეიმო დღესასწაულისათვის.

2025 წლის იუბილეს თემა

2025 წლის იუბილეს თემა იქნება „იმედის მომლოცველნი“, რაც ყურადღებას ამახვილებს მომლოცველობის, როგორც ცხოვრებისეული გზის, მეტაფორულ მნიშვნელობაზე, როგორც გამოსყიდვისა და შინაგანი სიმშვიდისაკენ მიმავალ იმედის გზაზე. ეკლესია ამხნევეს მორწმუნეებს, რომ ამ პერიოდში იცხოვრონ იმედითა და სოლიდარობის სულისკვეთებით, ხელახლა აღმოაჩინონ თავიანთი რწმენა გულმონყალებითა და მოყვასთა მიმართ სიყვარულით.

სახარების სინარული ნათლის სიმბოლიკის მეშვეობით

ლიტურგიული წლის დასასრულს და, ასევე, ახალი ლიტურგიული წლის დასაწყისს (2024 წლის 24 ნოემბერი და 2024 წლის 1 დეკემბერი) ნათლის თემაზე დაფიქრება კარგი საშუალებაა იმისათვის, რომ კიდევ ერთხელ გავისხენოთ რამდენი სინათლე და, შესაბამისად, რამდენი სინარული განგვიცდია ამ წლის მანძილზე, ამ 12 თვეში, წაკითხული სახარების წყალობით, გინდ პირადად, გინდაც საკვირაო ლიტურგიაზე, მრევლთან ერთად, ან რამდენჯერ გვინახავს კონკრეტულად განხორციელებული მრავალი ადამიანის ცხოვრებაში; ასევე კარგი საშუალებაა იმისათვის, რომ მოვემზადოთ ახალი საეკლესიო მოგზაურობისათვის, რომლის ცენტრშიც ყოველთვის დგას აღდგომის დიდდღესასწაული (2025 წლის 20 აპრილი) და საკვირაო წირვა; 2025 წელი იქნება „წმიდა“ წელი, ბიბლიისა და კათოლიკე ეკლესიის ტრადიციის მიხედვით (ტრადიცია მომდინარეობს XIV საუკუნიდან), რომელიც ემთხვე-

ვა 25-წლიან პერიოდს და ნიკეის კრების (325 წ) 1700 წლისათვის; რომის პაპი მოგვიწოდებს, რომ ამ „წმიდა“ წლის განმავლობაში ვიცხოვროთ იმედის შუქზე, როგორც „იმედის მომლოცველებმა“.

ნათელი - უნივერსალური სიმბოლური არქეტიპი

ყველა ცივილიზაციაში სინათლე ფიზიკური ფენომენიდან სიმბოლურ არქეტიპში გადაინაცვლებს, რამდენადაც მას მეტაფორული მრავალფეროვნების უსასრულო სპექტრი ახასიათებს, რაც განსაკუთრებით რელიგიურ თემატიკაში აღიბეჭდება. პირველადი კავშირი კოსმოლოგიურ ხასიათს ატარებს: ნათლის შემოსვლა აღნიშნავს ქმნილების აბსოლუტურ საწყისს მის არსსა და არსებობაში. ემბლემატურია თავად ბიბლიის დასაწყისი: Wayy'omer 'elohim: Yehi 'ôr. Wayyehi 'ôr, „თქვა ღმერთმა: „იყოს ნათელი!“ და იქმნა ნათელი“ (დაბ. 1, 3). ღმერთის ხმერება, ერთგვარი ტრანსცენდენტული დიდი აფეთქე-

ბაა, რომლის მიზანიც ქმნილების მოვლინება იყო. ძველ ეგვიპტურ კულტურაშიც გასხივოსნებული ნათლით დგება პირველი კოსმიური გარიჟრაჟი, ის გამოსახულია წყლის დიდი შროშანით, რომელიც პირველქმნილი წყლებიდან გამოდის და მზეს წარმოშობს. ანალოგიური ხედვაა რიგვედას (Rig-Veda) არქაულ ინდურ თეოლოგიაში, რომელიც შემოქმედებით ღვთაებას, პრაჯაპატის, მიიჩნევდა პირველქმნილ ბგერად, რომელიც აფეთქდა უთვალავი ნათლის, ქმნილების, ჰარმონიამი. ინდოეთშივე წარმოშობილ სხვა რელიგიურ მოძრაობაში მის დამფუძნებელს ტყუილად არ მიუღია ბუდას (Buddha) წმინდა ტიტული, რაც სწორედ „გასხივოსნებულს“ ნიშნავს. უახლეს ისტორიულ ეპოქებს რომ გადავხედოთ, ისლამი თეოლოგიურ სიმბოლოდ ირჩევს ნათელს, ყურანის 24-ე სურის სათაურიც კი ასე უღერს: An-nūr „ნურ“ - ნათელი, სინათლე. საქვეყნოდ ცნობილია მისი ერთი ტაეპი, 35-ე მუხლი: „აღლაჰი ცათა და

მინის ნათელია. მისი ნათელი ნიშ-ში მოთავსებული ლამპრის სინათლის მსგავსია. ლამპარი ჩასმულია კრისტალში, რომელიც ბრწყინვალეებით ვარსკვლავს ჰგავს. იგი აღდება კურთხეული ზეთისხილის ხისაგან, რომელსაც არ ანათებს მზე მხოლოდ აღმოსავლეთიდან ან დასავლეთიდან. მისი ზეთი მზადაა ანათოს ცეცხლის მიუკარებლად. იგია ნათელი ნათელთა შორის! იგი თავისი ნათლისკენ მიუძღვის მათ, ვისაც უყვარს!“ კიდევ შეგვიძლია მოვიყვანოთ მსგავსი მაგალითები აღმოსავლეთისა და დასავლეთის კულტურულ-რელიგიური ექსპრესიებით, რომლებიც თეოლოგიურ ქვაკუთხედად იღებენ იმ ფაქტს, რაც საერთო ადამიანური ეგზისტენციალური გამოცდილების საფუძველია. სიცოცხლე, ფაქტობრივად, „ნათლის მოვლინებაა“ (რაც მრავალენაში დაბადებას ნიშნავს), ის მზის შუქზე ცხოვრებაა, ან ღამით მთვარისა და ვარსკვლავების შუქის ქვეშ სიარულია.

ნათელი, როგორც „თეო-ლოგიკური“ სიმბოლო

ამჯერად, ყურადღებას გავამახვილებთ მხოლოდ ორ ძირითად თვალსაზრისზე, რომლის მიზანია მხოლოდ ამ კოსმიურ რეალობაზე აგებული სიმბოლიკის კომპლექსურობა დაგვანახოს. ერთი მხრივ,

ჩაუვლრმავდებით ნათლის „თეო-ლოგიკურ“ თვისებას, რის გამოც ის ღმერთზე საუბრის ანალოგიაა და, მეორე მხრივ, განვიხილავთ შუქ-ჩრდილის დიალექტიკას თავისი მორალური და სულიერი მნიშვნელობით; ამისათვის, დავეყრდნობით ებრაულ-ქრისტიანულ წმიდა წერილს, რომელიც საუკუნეების მანძილზე წარმოადგენდა ძირითად კულტურულ საყრდენს, როგორც აღიარებდა ფილოსოფოსი ფ. ნიცშე: „მათ შორის, რასაც ვგრძნობთ პინდარას ან პეტრარქას და ფსალმუნების კითხვისას, იგივე განსხვავებაა უცხო მინასა და სამშობლოს შორის“ („მოსამზადებელი მასალები“ ავრორასათვის).

სხვა ცივილიზაციებისაგან განსხვავებით, რომლებიც მარტივი ფორმით აიგივებენ ნათელს (განსაკუთრებით მზის) ღვთაებრიობასთან, ბიბლიას შემოაქვს არსებითი განსხვავება: ნათელი არ არის ღმერთი, მაგრამ ღმერთი ნათელია. ამდენად, ის სრულიად გამორიცხავს პანთეისტურ რეალისტურ ასპექტს და შემოაქვს სიმბოლური პერსპექტივა, რომელიც ინარჩუნებს ტრანსცენდენტულობას, თუმცა იქვე აცხადებს, რომ ნათელი „მის ხელთა ნამოქმედარია“. ასე უნდა გავიგოთ ის განცხადებები, რითაც სავსეა ახალი აღთქმის წერილები,

განსაკუთრებით იოანესი. მათში გაცხადებულია: *ho Theòs phòs estín*, „ღმერთი არის ნათელი“ (1იოან. 1. 5). თავად ქრისტე ასე წარმოაჩენს თავს: *egò eimì to phòs tou kòsmou*, „მე ვარ ნათელი სოფლისა“ (იოან. 8, 12). ამ მიმართულებით მიდის ის ლიტერატურული და საღვთისმეტყველო შედეგრი ანუ საგალობელი, რითაც იწყება იოანეს სახარება, სადაც ლოგოსი, სიტყვა-ქრისტე, წარმოდგენილია როგორც „ნათელი ჭეშმარიტი, რომელიც უნათებს სოფლად მომსვლელ ყოველ ადამიანს“ (1, 9). მნიშვნელოვანია ეს ბოლო ფრაზა. ნათელი აღიქმება როგორც ღვთის გამოცხადების სიმბოლო და ისტორიაში მისი მყოფობა.

ერთი მხრივ, ღმერთი ტრანსცენდენტულია და ეს იმ ფაქტით გამოიხატება, რომ ნათელი გარეგანია, წინ მიგვიძღვის, გვისწრებს, გვძლევს, ხოლო ღმერთი ქმნილებაშიც და კაცობრიობის ისტორიაშიც მყოფი და აქტიურია, თავის თავს იმანენტურად წარმოაჩენს და ამის მაჩვენებელია ის ფაქტი, რომ ნათელი გარს გვეკერის, გვათბობს, გვფარავს, გვმსჭვალავს... სწორედ ამიტომ ხდება მორწმუნეც მანათობელი: გავისხენოთ ნათლით სხივფენილი მოსეს სახე (გამ. 34,33-35). მართალი მორწმუნეც მოზიარეა ამ ნათლისა, როგორც იესო აცხადებს თავის ცნობილ „მთის ქადაგებაში“: „*თქვენ სოფლის ნათელი ხართ... ასევე ანათებდეს თქვენი ნათელი ადამიანთა წინაშე*“ (მათ. 5,14.16). ამ ხაზს თუ გავყვებით, თუკი პითაგორას ტრადიცია მიიჩნევდა, რომ მართალ მიცვალებულთა სულები ირმის ნახტომის თანავარსკვლავედად გარდაისახება, შესაძლოა ბიბლიაში, დანიელის წიგნიც ამ ინტუიციას მიყვება, მაგრამ ათავისუფლებს მას იმანენტური რეალიზმისაგან: „*განბრძნობილნი განათდებიან, როგორც ცის მყარის ნათება და მრავალთა*

სამართლისკენ მომექცეველნი - როგორც ვარსკვლავები უკუნიითი უკუნისამდე“ (12, 3). პირველი საუკუნეების რომაულ ქრისტიანობაში - მას შემდეგ, რაც 25 დეკემბერი ქრისტეს შობის თარიღად შეირჩა (ეს თარიღი იყო მზის ღმერთის წარმართული დღესასწაული, ზამთრის ბუნიობაზე, რომელიც აღნიშნავდა ნათლის ამაღლების დასაწყისს) - უკვე საფლავის წარწერები მიანიშნებენ, რომ იქ დაკრძალულია ქრისტიანი, ელიოპაისი - „მზის შვილი“. შემდგომდროინდელ ქრისტიანულ ტრადიციაში ერთგვარი თეოლოგიური მზის სისტემა დგინდება: ქრისტე არის მზე, ხოლო ეკლესია - მთვარე, რომელიც არეკლილი შუქით ბრწყინდება; ქრისტიანები არიან მნათობნი, მოკლებულნი საკუთრივ ნათელს, მაგრამ განათებულნი უზენაესი ციური შუქით. საკმარისია, გავისხენოთ ბიბლიის ბოლო წიგნი *აპოკალიფსი*, სადაც სრულყოფილი ესქატოლოგიური მომავლის იდეალური ქალაქის, ახალი და ზეციური იერუსალიმის, აღწერაში ნათქვამია: „*ღამე აღარ იქნება და აღარ დასჭირდებათ არც სასანთლის შუქი და არც მზის ნათელი, ვინაიდან უფალი ღმერთი გაუნათებს მათ და იმეფებენ უკუნიითი უკუნისამდე*“ (22, 5).

შუქ-ჩრდილის დიალექტიკა

საინტერესოა იმის აღნიშვნა, რომ ციტირებულ ტექსტში ნახსენებია ღამის დასასრული. ეს არის ესქატოლოგიისათვის (ანუ ჟამთა აღსასრულის) დამახასიათებელი ტოპოსი, როგორც ვკითხულობთ ზაქარია წინასწარმეტყველის წიგნში, რომელშიც, ისტორიის დასასრულის აღწერისას, გაცხადებულია: „*იქნება ერთი დღე, უფლისთვის საცნაური: არც დღე და არც ღამე. მხოლოდ საღამოყამს იქნება ნათელი*“ (14, 7). ისტორიულ ჟამთასვლაში ნათელსა და ბნელს შორის არსებული ყოველდღიური რიტმი ჯერ კიდევ

დაბადების წიგნის ტექსტში ჩანს. ღმერთის შემოქმედებითი აქტი, რომელიც გამოიხატება „განშორებით“, არარაობის „უნესრიგობაში“ წესრიგს ადგენს (შდრ. დაბ. 1.4-5). მნიშვნელოვანია ნათლის განმარტება, როგორც რეალობა ტმბ - ებრაული ზედსართავი სახელი, რომელიც აღნიშნავს კარგს, ღამაზსა და სასარგებლოს. ამის საპირისპიროდ, ბნელი არის ყოფიერების, სიცოცხლის, სიკეთის, ჭეშმარიტების უარყოფა.

ამავე მიზეზით გარდაიქმნება შუქ-ჩრდილის ანტითეზი მორალურ-სულიერ პარადიგმად. ეს მრავალ კულტურაში ვლინდება და თავის მწვერვალს აღწევს იოანეს სახარების ზემოხსენებულ საგალობელ-პროლოგში, სადაც ღმრთაებრივი სიტყვის „ნათელი ბნელში ანათებს და ბნელმა ვერ მოიცვა იგი“ (1, 5), და შემდგომ: „ნათელი მოვიდა სოფელში და ადამიანებმა ნათელზე მეტად ბნელი შეიყვარეს... ვინაიდან ყველას, ვინც ბოროტებას სჩადის, სძულს ნათელი და არ მიდის ნათლისკენ... ხოლო ჭეშმარიტების მოქმედი ნათლისკენ მიდის“ (იოან. 3,19-21). ჩვ.წ-აღ-მდე I ს-ის ებრაულ თემებშიც (და შემდეგ), რომლებიც ცხოვრობდნენ ქუმრანში, მკვდარი ზღვის დასავლეთ სანაპიროზე, მათი ერთ-ერთი ტექსტი აღწერს „ნათლის შვილთა ბრძოლას ბნელეთის შვილთა წინააღ-

მდეგ“. ეს დუალიზმი აისახება ანგელოზ-დემონთა დაპირისპირებაში, ერთმანეთს შეჭიდებულ ღვთაებებში, როგორცაა შემოქმედი მარდუქი და დამანგრეველი თიამათი, ბაბილონის კოსმოგონიურ ღვთაებებში, ან ისეთ რელიგიაში, როგორცაა სპარსული მაზდეიზმი, ან როგორებიც არიან დევა და აშურა ინდოეთში.

იგივე დიალექტიკა ახალ ფორმას იძენს მისტიკურ სიბრტყეზე, როდესაც შემოდის „ბნელი ღამის“ თემა, დიდი მისტიკოსი ავტორებისა და პოეტების მიერ განსჯილი, განსაკუთრებით მე-16 საუკუნის ესპანეთში, რომელთა შორისაა წმიდა იოანე ჯვრისა. ამ შემთხვევაში, სულის სიბნელის ტანჯვა, განსაცდელი და მოლოდინი ჰგავს ნაყოფიერ საშოს, რომელიც წინ უსწრებს გამოცხადების ნათლის წარმოქმნას და ღმერთთან შეხვედრას. მოკლედ, ჩვენც შეგვიძლია არიელის შეძახილი გავიზიაროთ გოეთეს „ფაუსტიდან“: *Welch Getöse bringt das Licht!*, „რა აურზაური მოაქვს სინათლეს!“ (II, აქტი I, მ. 4671). ფაქტობრივად, ის დიდებული და სასიცოცხლო ნიშანია, წმიდა და ტრანსცენდენტული მეტაფორაა, მაგრამ არც მთლად უვნებელია, რამეთუ დაძაბულობას ქმნის დაპირისპირებულ მხარესთან, სიბნელესთან, როცა გარდაიქმნება მორალური და ეგზისტენციალური ბრძოლის

სიმბოლოდ. მისი გამოსხივება კოსმოსიდან ისტორიაში შეიჭრება, უსასრულოდან სასრულში გადაეშვება და სწორედ ამიტომაც ელტვის კაცობრიობა ნათელს, როგორც ის უკანასკნელი წამოძახილი, რაც თავად გოეთეს მიუწერება: *Mehr Licht! „მეტი სინათლე!“*: ფიზიკური თვალსაზრისით, აგონიისას დაბინდული თვალების გამო, მაგრამ ასევე, ეგზისტენციალური და სულიერი თვალსაზრისით, ნათლის უზენაესი ეპიფანიისაკენ ლტოლვის გამო. აი, რისკენ მოუხმობდა ფსალმუნში უძველესი ხანის ებრაელი პოეტი: *„რადგან შენთან არის წყარო სიცოცხლისა. შენი შუქით ვხედავთ სინათლეს“* (ფსალ. 35.10).

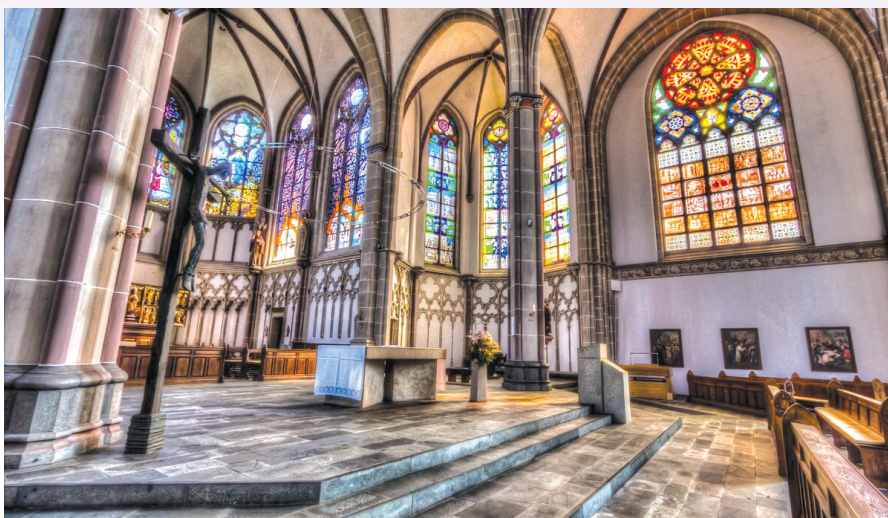
ქრისტიანული ლიტურგია

აქ უხვად გამოიყენება ნათლის სიმბოლიკა. ეკლესია ხშირად გაგებული, ორიენტირებული და აღწერილი იყო, როგორც ნათლის სიმბოლო: ლამის განვრცობილი მიკროსამყარო და შეკუმშული მაკროსამყარო, რომელშიც ქრისტე ახალი „ნათლით მოსილი“ სამყაროს საძირკველი და ძალა ხდება; გავისხენოთ, რომ გამოიგონეს ვიტრაჟი, რომლის მიზანი ყოველთვის იყო ქმნილების მოქცევა ნათელში. ლიტურგიის ცენტრი არის საკურთხეველი, რადგან ეს ის ადგილია,

სადაც უფალთან ურთიერთობა ადამიანთა ისტორიაში მოცემულია ყველაზე თვალისმომჭრელი სიცხადით, სწორედ სიკვდილისა და აღდგომის, მსხვერპლშენივრისა და ძღვენის, მიღებისა და განაწილების გახსნებისას, რათა ყველაზე ძლიერი შუქი დაეცეს ამ ადგილს. თვით ამბიონიც, თუკი დარჩებოდა მკრთალ შუქში, მკითხველის სახე, შესაბამისად, ჩრდილში, რათა მისი ხმისათვის სიმკვეთრე მიეცა, რამდენადაც ჩვენს ეკლესიებში ღვთის სიტყვა სინამდვილეში იკითხება, და უკვე აღარ ისმინება, რადგან კითხვის დროს გარდაისახება მოსმენაში!

ნათლის სიმბოლიკის ყველაზე სადღესასწაულო გამოყენება ხდება სააღდგომო ცისკარზე, რომელიც იწყება ახალი ცეცხლის კურთხევით, საიდანაც ინთება აღდგომის კანდელი, აღმდგარი ქრისტეს სიმბოლო, ასევე, მორწმუნეთა სანთლები, როგორც პლასტიკური გამოსახულება იმ სასიცოცხლო ენერგიისა, რასაც ქრისტეს აღდგომა ბადებს მის მორწმუნეებში. მთელი აღდგომის განმავლობაში კანდელი შეგვახსენებს ქრისტეს გამარჯვებას სიკვდილზე და ნათლობისა და დაკრძალვის დროს მორწმუნეთა შუაგულში თავსდება. მისი ალიდან დაინთება სანთელი, რომელიც ახალმონათლულს ეძლევა, როგორც რწმენის საიდუმლოდან

მიღებული შინაგანი გახსივოსნება. ევქარისტიის დროს საკურთხეველზე ან მის მახლობლად დგამენ ორ ან მეტ ანთებულ სანთელს (*Istruzione generale del Messale Romano, n. 269*). ასევე, სახარების უწყებისას იმართება მსვლელობა ანთებული სანთლებით, ქრისტეს განმანათლებელი სიტყვის პატივისცემის ნიშნად. ლამპარი, რომელიც წმიდა საკრამენტის წინ ანთია, მუდმივად შეგვახსენებს, რომ ქრისტე, ვითარცა ცოცხალი პური, ქრისტიანთა მსახურებაშია. ნათლის სიმბოლიკა მნიშვნელოვან როლს თამაშობს დილის ქებანისა და მწუხრის ჟამს. უძველეს დროში, მწუხრის ჟამს ერთი მნიშვნელოვანი რიტუალი არსებობდა: მას „ლუჩერნარიოს“ (ჭერის ფანჯარა) უწოდებდნენ. მზის ჩასვლისას ქრისტიანული თემები საღვთისმსახურო ლოცვას ლამპრების რიტუალური ანთებით იწყებდნენ. ჩვენ არ უნდა დავივიწყოთ, თუ რა მნიშვნელობა ენიჭება ხალხურ ღვთისმოსაობაში წმიდა გამოსახულების წინ სანთლების ან ლამპრების დანთებას ეკლესიაში ან სახლში: ის არის სიმბოლო ქრისტიანული ცხოვრებისა, რომელიც ნათლისა და სითბოს გაცემაში უნდა დაიხარჯოს და მარად ანთებული ნათელი იყოს. ქრისტეს ნათელი მოითხოვს გადანყვებილებას: უწინდებურად განაგრძო ცხოვრება, ან აირჩიო უფლის მცნებათა შესრულება, რითაც მიატოვებ საკუთარ ცოდვებს. ის, ვინც უარყოფს ნათელს, განწირულია სიბნელეში სამყოფად, გამორჩება კარი, აკლდება ლოცვა-კურთხევას აქ, ამ მიწაზე და ბედნიერებას. ქრისტეს მიერ მოტანილი ნათელი უნდა გავრცელდეს. პავლე მოციქული აცხადებს: *„რადგან ნათლის ნაყოფი არის ყოველივე სიკეთეში, სიმართლესა და ჭეშმარიტებაში“* (ეფეს. 5, 9). ქრისტეს ნათელში ცხოვრება ნიშნავს ინვოდე და ბრწყინავდე სხვებისთვის.

პირველი იუბილე

პირველი იუბილე გამოცხადდა 1300 წელს პაპ ბონიფაციუს VIII-ის მიერ. თავდაპირველად, იუბილე იგეგმებოდა ყოველ 100 წელიწადში ერთხელ, მაგრამ შემდეგ საიუბილეო წმიდა წლის აღნიშვნა დადგინდა (1343 წელს, კლემენტ VI-ის მიერ) ჯერ 50, ბოლოს კი (1470 წელს, პავლე II-ის მიერ) 25 წელიწადში ერთხელ. დროთა განმავლობაში აღინიშნებოდა სხვა იუბილეებიც, ე. წ. საგანგებო იუბილეები, მაგალითად, 1933 წელს პიუს XI-ის მიერ გამოცხადებულ იქნა იუბილე გამოსყიდვის წლისთავის აღსანიშნავად. ასევე, კარგად გვახსოვს 2015 წელს პაპ ფრანცისკეს მიერ გამოცხადებული გულმონყალების წელი: ეს იყო ისტორიაში პირველი იუბილე, რომელშიც ერთდროულად ორი პაპი მონაწილეობდა - პაპი ფრანცისკე და პაპი ბენედიქტ XVI. ორივემ წმიდა კარი გაიარა. ამიტომაც, 2025 წელი რომის პაპ ფრანცისკესათვის მეორე იუბილე იქნება.

წმიდა კარი

წმიდა პეტრეს ბაზილიკის წმიდა კარი, დადასტურებული წყაროების მიხედვით, პირველად გახსნა პაპმა ალექსანდრე VI-მ 1500 წელს. რომში არის პაპის ოთხი ბაზილიკა, რომლებსაც აქვთ წმიდა კარი. ესენია: წმიდა იოანე ლატერანში, წმიდა მარიამი უმთავრე-

სი, წმიდა პეტრე ვატიკანში და წმიდა პავლე გალავანს მილმა. დანარჩენ კართა გახსნის რიტუალი წმიდა პეტრეს ბაზილიკის კარის გახსნის შემდეგ აღესრულება. პაპი თავად ხსნის წმიდა კარს. წელს პაპი ფრანცისკე ასევე გახსნის ისტორიაში პირველ და ერთადერთ „დამატებით“ (extra) წმიდა კარს რომის გარეთ: ეს მოხდება 26 დეკემბერს რომის რეზიზიას ციხეში, წმიდა სტეფანეს დღესასწაულზე.

მომლოცველობა

„მოგზაურობა“ რომში მორწმუნეთათვის იუბილეს გულს წარმოადგენს. საიუბილეო წლის განმავლობაში დაგეგმილია შემდეგი იუბილეები: კომუნიკაციის სამყარო (24 იანვარი), ხელოვანები (16 თებერვალი), დიაკვნები (21 თებერვალი), მოხალისეები (8 მარტი), ავადმყოფები (5 აპრილი), მოზარდები (25 აპრილი), შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირები (28 აპრილი), მშრომელები (1-ლი მაისი), ბავშვები (24 მაისი), ოჯახები, ბებია-ბაბუები და მოხუცები (30 მაისი), სპორტი (14 ივნისი), აღმოსავლური ეკლესიები (28 ივნისი), ახალგაზრდები (28 ივლისი), ემიგრანტები (5 ოქტომბერი), ღვთისმშობლის სულიერება (11 და 12 ოქტომბერი), მისიონერები (18-19 ოქტომბერი), აღმზრდელები (30 ოქტომბერი - 2 ნოემბერი), გაჭირვებულები (16 ნოემბერი), გუნდები და ქორალები (21-23 ნოემბერი), პატიმრები (14 დეკემბერი).

დონ სალვატორე მელონე - ხორბლის მარცვალი, რომელიც კვდება და იძლავს ნაყოფს

ხელდასხმის დროს, მამა მელონემ წარმოთქვა: „დღეს ვგრძნობ, რომ თავად ქრისტეს მხრებზე მატარებენ. და, როგორც მღვდელი, მეც მხრებზე ვატარებ სტოლას ქრისტესთან ერთად სამყაროს ხსნისათვის. თუ ერთხელ მაინც შევძლებ ევქარისტის აღსრულებას, ეს ჩემთვის იქნება ნამდვილი მონაწილეობა ქრისტეს მღვდელმსახურებაში“. ამ განსაკუთრებულმა შემთხვევამ ურწმუნოთა ყურადღებაც კი მიიპყრო. ისინი გაოგნებული იყვნენ სალვატორეს უდიდესი სურვილით (სიკვდილსაც რომ აბუჩად იგდებდა): მიეძღვნა თავი ქრისტესთვის, ყოფილიყო მღვდელი თუნდაც მხოლოდ ერთი დღით.

მამა სალვატორემ მხოლოდ ორ-ნახევარი წელიწადი იმსახურა მღვდლად ტრანის არქიეპარქიაში. იგი გამოირჩეოდა ღრმა სულიერებითა და დიდი შინაგანი კულტურით. მიუხედავად სუსტი ჯანმრთელობისა, ის ყოველდღიურად აღავლენდა წირვას, ნათლავდა ბავშვებს და ანუგეშებდა სხვა პაციენტებს ონკოლოგიურ საავადმყოფოში, სადაც თავად მკურნალობდა. ადამიანები, რომლებიც მის სანახავად მოდიოდნენ, ყვებოდნენ, რომ მომაკვდავი მღვდელი მათთან საუბრისას გამუდმებით იმეორებდა: „რა მშვენიერია, იყო მღვდელმსახური და სხვას არაფერს ნატრობდე!“ სიცოცხლის ბოლო დღეებში, როცა მას მხედველობა გაუუარესდა, ამბობდა, რომ ბუნებასთან ერთად ლოცვა ისწავლა. მისუსტებული ხმით მუდმივად მლოცველი, იგი შეიგრძნობდა ცხოვრების რიტმს, მისი ოთახის აივნიდან რომ შემოდიოდა.

დანამდვილებით შეიძლება ითქვას, რომ დონ სალვატორე მელონე იყო ხორბლის მარცვალი, რომელიც მინაში მოკვდა და გამოიღო მრავალი ნაყოფი. სულ ახლახან, გამომცემლობამ Edizioni San Paolo გამოაქვეყნა მისი აზრებისა და ფიქრების კრებული, სახელწოდებით „ნელი ნიავის ჩურჩული“, სადაც იგი წერდა: „დაავადებასთან ბრძოლაში, დღითიდღე ხვდები, რომ მიუხედავად გამოწვევებისა, არის იმედი, არის სილამაზე ჩვენზე უფრო დიადი, ჩვენზე უფრო

სალვატორე მელონე (Salvatore Mellone) დაიბადა 1977 წლის 9 მარტს ბარლეტაში (ბარლეტა-ანდრია-ტრანი - პროვინცია იტალიაში, აპულიის რეგიონში, ადრიატიკის ზღვის სანაპიროზე), მორწმუნე ქრისტიანთა ოჯახში. იგი სიყმაწვილიდანვე აქტიურად მონაწილეობდა ეკლესიის ცხოვრებაში, 2011 წელს კი სემინარიაში შევიდა. მას ჯერ კიდევ ბოლო ორი კურსი უნდა დაესრულებინა, როდესაც ექიმებმა დაუსვეს საშინელი დიაგნოზი: კიბოს უკანასკნელი სტადია. რომის პაპ ფრანცისკეს პირადი კურთხევით, მომაკვდავი სემინარიელი მღვდლად იქნა ხელდასხმული 2015 წლის 16 აპრილს. კურთხევამდე ორი დღით ადრე, სალვატორეს თავად პაპმა დაურეკა და შეპირდა, რომ აუცილებლად იქნებოდა ხელდასხმული. „მაკურთხე შენ მიერ აღვლენილ პირველ წირვაზე“, - სთხოვა შემდეგ პონტიფექსმა. როდესაც სალვატორეს ჰკითხეს, როგორ მიიღო პაპის ეს მოულოდნელი თხოვნა, მან უპასუხა: „მონივნებით და ცოტა უხერხულად, ოღონდ სიხარულით სავსე გულით, რადგან ყველა ჩვენგანისათვის ის არის მაგალითი და მასწავლებელი. ჩვენ უნდა მივყვეთ მას, ვაკურთხოთ და ვილოცოთ მისთვის“.

აღმატებული, ის არის ღმერთი, ყოვლადწმიდა სამება. ქრისტეს განუზომელი ტანჯვისადმი ერთგულება ხსნის სინათლის სივრცეს ტანჯვის საიდუმლოში“.

ახლობელ ადამიანთა მოწმობით, საღვატორე ყველას აოცებდა თავისი სიხალისით, მიუხედავად იმისა, კარგად იცოდა, რომ მისი ცხოვრება ხანმოკლე და მტკივნეული იქნებოდა. „იგი ოცნებობდა მღვდლად ხელდასხმაზე, - იხსენებს მისი და ადელი, - თუმცა თავისი მდგომარეობის გამო ეს შეუძლებლად მიაჩნდა, მაგრამ მტკიცედ იყო დარწმუნებული, რომ ღმერთი მას სიკვდილის შემდეგ უთუოდ აკურთხებდა მღვდლად. შემდეგ, როდესაც აცნობეს, რომ ხელდასხმა შესაძლებელი იყო, იგი განუზომელი სიხარულით აღივსო. ახლაც თვალწინ მიდგას, როგორ კანკალებდა ეს დაუძღვრებული, გამოფიტული ადამიანი უფალთან შეხვედრის ბედნიერებისაგან“.

იესოსთან შეხვედრა ნაყოფიერი აღმოჩნდა. „ჩემს ძმას, - აღნიშნავს ადელი, - სურდა დახმარებოდა ავადმყოფებს, რომელთაც თავის თანამგზავრებს უწოდებდა. ქიმიოთერაპიის სესიების დროს, ჰოსპიტალში ყოფნისას, მან თავისი თვალთ ნახა, როგორ იტანჯებოდნენ ისინი, ამიტომ სურდა მათთვის რაიმე კარგი გაეკეთებინა. მან ჩაიფიქრა ასეთი პროექტი: დავეხმაროთ ონკოლოგიურ ავადმყოფებს, რომლებიც მკურნალობენ ბარლეტას ჰოსპიტალში. მეგობრებსაც გაანდო თავისი ზრახვები. შემდეგ დაგვირეკა და ოჯახის წევრებს გვესაუბრა თავისი საოცნებო პროექტის შესახებ, თუმცა ხვდებოდა, რომ მის განხორციელებას ვერ მოესწრებოდა“.

მამა საღვატორეს ეს ოცნება რეალობად იქცა. 2022 წლის სექტემბერში გაიხსნა Casa Miriam (ქალწულ მარიამის პატივსაცემად), პატარა შენობა მელონების ოჯახის ბინაში, სადაც იღებენ ონკოლოგიურ პაციენტებსა და მათ ოჯახებს. სტუმრებს ხვდებიან ასოციაცია „კეთილი სამარიელის“ მოხალისეები. აღსანიშნავია, რომ სახლისა და ასოციაციის სახელწოდებაც დონ საღვატორემ შეარჩია სიცოცხლის ბოლო დღეებში. „Casa Miriam“, - განმარტავს ადელი, - არის უბრალო ბინა, რომელსაც მართავენ ასოციაციის მოხალისეები, ისინი ყველაფერს აკეთებენ ავადმყოფთა საჭიროებისათვის, დღის განმავლობაში მათ გვერდით არიან, მიდიან პროდუქტებისა და მათთვის აუცილებელი ნივთების შესაძენად, ზრუნავენ საავადმყოფოში სამკურნალოდ მათ გადაყვანაზე. ეს არის მცირედი, რასაც ვაკეთებთ, მაგრამ ვაკეთებთ მთელი გულით“.

დონ საღვატორე მელონეს „ხანმოკლე“, მაგრამ „უსასრულო“ მღვდელმსახურება გამოხატული

იყო ტანჯულთადმი სიყვარულისა და გულმონყალების სახით. უფრო მეტიც, ეს უკვე სრულად იყო გამოცდილი მის პრესვიტერიულ მსახურებაში. „საბოლოოდ, - აღიარა მან რვა წლის წინ სპეციალურ ინტერვიუში, - შიშები, თუნდაც ადამიანური წინააღმდეგობანი, ყოველთვის რჩება, რადგან ჩვენ ადამიანები ვართ, მაგრამ მომავალი განსხვავებულია: ეს არის შესაძლებლობა გულმონყალე სიყვარულისა, რომელიც მოგვიცავს. და ამიტომ, ამ გულმონყალე სიყვარულის გარეშე, თვით მინიერ ცხოვრებასაც კი, თვით ტანჯვასაც კი აზრი არ ექნებოდა. ეს შესაძლებლობა არის არა უნაყოფო, არამედ კონკრეტული, რაღაც უფრო მეტად დიადი, უფრო მეტად მშვენიერი“.

„ჩემი ძმის ცხოვრებისეული გამოცდილებიდან გამომდინარე, ნამდვილად ვგრძნობ, რა არის აღდგომა. ის ფიზიკურად აქ აღარ არის, მაგრამ მნამს, რომ სიცოცხლე გრძელდება“, - აცხადებს ადელი.

მამა საღვატორე მელონე გარდაიცვალა 2015 წლის 29 ივნისს, 38 წლის ასაკში. მან მხოლოდ 74 დღე იმსახურა მღვდლად, მაგრამ მისი მოწმეობა დროის მიღმაა.

საქართველოს კარიტასის 30 წლის იუბილი

„საქართველოს კარიტასმა“ არსებობის 30 წელი იზეიმა, მოვლენებით სავსე და საპატიო თარიღი. მეც მასთან ერთად გავიარე ეს წლები. ახლა კი ვფიქრობ წარსულზე. მესხიერებაში კინოს კადრებივით გაიღვავს საათებმა, დღეებმა, წლებმა; ვფიქრობ და ვხვდები, რომ ამ ოცდაათმა წელმა გაცილებით მეტი მომცა, ვიდრე მე გავეცი... ის ჩემს ცხოვრებაში ყველაზე რთულ პერიოდში გამოჩნდა, თუმცა მე არ მიჭირდა არც მატერიალურად და არც ჯანმრთელობის მხრივ. უბრალოდ, რადიკალურად შეცვლილი ცხოვრება მთრგუნავდა და ვეძებდი გადარჩენის გზას; ეს ხდებოდა მაშინ, როდესაც ადამიანებს გაცილებით მეტი ყოფითი პრობლემა ჰქონდათ. განგებამ დამასაჩუქრა სამსახურით, სადაც წონასწორობა მოყვასის გვერდში დგომით აღვიდგინე და წამითაც აღარ შემინწყვეტია ამ გუნდთან ერთად მოძრაობა.

90-იანი წლები ჩვენს ქვეცნობიერში ავბედი-თად ხმაურობს. ვიხსენებ უამრავ სახეს, ეპიზოდს, ჯგუფს, რომელთაც გონება ვერ ივინყებს, მაგრამ ამ მოგონებებთან მარტო არა ვარ, აქ არიან ჩვენი თანამებრძოლები, სპონსორები, დონორები, კეთილი ადამიანები, ტრენერები, სიკეთის შეუმჩნეველად კეთებას რომ გვასწავლიდნენ. დიდი მადლობა მათ ჩვენ გვერდით დგომისათვის. 30 წელია უხელფასოდ

ვმუშაობ, მოხალისე მქვია, ესეც ძნელად აღსაქმელი სიტყვა იყო ჩვენს ლექსიკონში, მერე ყურიც შეეჩვია, დღეს უდიდესი სიამაყე მიპყრობს და უამრავი ადამიანიც ჩავაბი ამ ფერხულში. თუმცა, „ბენეფიტის“ გარეშე მეც არ მიმუშავია, აბა, რომელი ხელფასი შეედრება იმ სითბოსა და სიყვარულს, კეთილი საქმის კეთებისას რომ განვიცდი, გაკვირვებულ და მადლიერ თვალებს რომ ვხედავ?! უშურველად როგორ არ მივიტანო ქველმოქმედი ადამიანების მიერ უანგაროდ გაღებული სარგებელი მათ მოსარგებლებამდე? უცხო ქვეყნის მოქალაქე სიკეთის მაგალითს რომ მაძლევს, რაც ქართული გენეტიკისათვის ასე სისხლხორცეულია, როგორ არ დავინახო და არ დავაფასო?!

დასავლეთ საქართველოს კარიტასში თითქმის არ ყოფილა პროექტი, რომელშიც მონაწილეობა არ მიმეღოს ჩემს გუნდთან, მოხალისეებთან ერთად; ბედნიერი ვარ, რომ მხედავენ, მაფასებენ და მიფრთხილდებიან, პატივს სცემენ ჩემს წლებსა და ენთუზიაზმს, თუმცა, სწორედ ჩემი წლებია ჩემი სიმდიდრე და გამოცდილება, და არა სიმძიმე, მით უფრო ბედნიერი ვარ, მეტის გაკეთება შემიძლია, მოდუნების უფლება არა მაქვს, რაზეც მეტყველებს 30 წლის განმავლობაში საქართველოს კარიტასის მსახურებაში მიღებული კიდევ ერთი სამადლობელი ჯილდო. ყოველთვის თქვენ გვერდით მიგულეთ და მიმსახურეთ, მაკეთებინეთ საქმე, რაც, ვფიქრობ, გულით და კარგად გამოიმდის.

მადლობა დასავლეთ საქართველოს კათოლიკურ საკრებულოებს, ქუთაისის კარიტასის თანამშრომლებს, მის მენეჯერს, ადგილობრივ თუ უცხოელ დონორებს, რომ მაძლევთ საშუალებას, არ შევწყვიტო ჩემი საქმიანობა, რაც ჩემთვის სუნთქვის შეწყვეტის ტოლფასია. მადლობა, რომ თქვენი არსებობით მაბედნიერებთ, თავს საჭიროდ მაგრძნობინებთ და თქვენს ორგანულ ნაწილად მიმიჩნევთ. მადლობა საქართველოს კარიტასს და მის ხელმძღვანელს.

უამრავი გაკეთებული კეთილი საქმე მაინც არ გვაძლევს სიმშვიდის უფლებას, ქვეყნის საყოველთაო გასაჭირი ადამიანებში იმედისა და სიყვარულის დეფიციტს იწვევს, უიმედოდ და უსიყვარულოდ ცხოვრება კი უდიდესი განსაცდელია და კარიტასიც ხომ სწორედ რწმენას, იმედსა და სიყვარულს უბრუნებს ადამიანებს, სინათლესა და სიხარულს ანიჭებს სამყაროს და ყოფას აადვილებს. წარმოუდგენლად დიდია იმის შეგრძნება, რომ შენც ამ პროექტებში მონაწილეობ. შენი ერთგული ჯარისკაცი ვარ, ჩემო „კარიტასო“, და ღმერთმა ის დღე გაუთენოს საქართველოს, რომ ჩვენი მსახურება აღარ დასჭირდეს...

ლიანა ზამბახიძე

ინერ-ჯორჯიას ახალი პროექტი - „იზრუნე შენს მომავალზე“

ჩვენი ორგანიზაციის საქმიანობის ძირითად მიმართულებას ოჯახზე ზრუნვა წარმოადგენს. ჯანსაღი მომავალი თაობა ამ თანადგომის განსაკუთრებული ნაწილია. პროექტი „იზრუნე შენს მომავალზე!“ სწორედ ამ მიზნით შეიქმნა. ჩასახვამდელი ჯანმრთელობის პრევენცია 21-ე საუკუნის პრეროგატივაა. ორსულთა მსოფლიო მედიკალიზაციის ფონზე, მაინც არსებობს მედიკამენტები და საკვები დანამატები, რომლებსაც გვერდს ვერ ავუვლით; მათ შორისაა ვიტამინი ბ9, სინთეზური სახელწოდებით - ფოლიუმის მჟავა, რომელიც განსაკუთრებულ როლს თამაშობს ჩანასახის ადრეულ ასაკში ნერვული მილის დეფექტით გამოწვეული ურთულესი დაავადებების 70-80%-ით თავიდან აცილებაში; მათ შორისაა თავისა და ზურგის ტვინის დაავადებები, ანენცეფალია, ენცეფალოცელე, სპინა ბიფიდა; გულის დაავადებები, ტუჩისა და სასის ნაპრალები... ვიტამინი ბ9, ბუნებრივი ფოლატის სახით, ორგანიზმში თავისით არ გამოიმუშავდება, იგი დიდი რაოდენობითაა ხორცში, თირკმელსა და ღვიძლში; პარკოსნებში, მწვანე ფოთლოვან ბოსტნეულში (ისპანახი, ბროკოლი, ოხრახურში...), ხილში (კივი, ფეიხოა, ფორთოხალი...), თუმცა წყალში ხსნადობისა და თერმოლაბიურობის გამო ორგანიზმი ძნელად შეითვისებს და მარაგსაც ნაკლებად ქმნის, მაშინ როცა (განსაკუთრებით ფეხმძიმობის პირველ ტრიმესტრში) მასზე მოთხოვნილება იზრდება და არასაკმარისი რაოდენობა იწვევს შეუქცევად პათოლოგიებს. მსოფლიო ჯანდაცვის ორგანიზაციის რეკომენდაციით, მისი მიღება ჩასახვამდელ პრევენციას გულისხმობს და ორი თვით, რისკის ჯგუფისთვის კი სამი თვით, ადრეც არის რეკომენდირებული.

საქართველოს ჯანდაცვის კანონი ორსულთა პროგრამაში ითვალისწინებს ფოლიუმის მჟავის უფასოდ მიწოდებას ორსულებისათვის, რაც ხშირად დროულად ვერ ხერხდება ნაკლები ინფორმაციის გამო გვიან მიმართვით. არადა დეფექტიანი

ნერვული მილი, რომელიც ფეხმძიმობის პირველ 28 დღეში ყალიბდება, არ გვაძლევს სიმშვიდის უფლებას. ჩვენი პროექტი არ გულისხმობს პარალელურ ბენეფიტს, მას პრეტენზია ნამდვილად აქვს პირველობაზე, რადგან რეპროდუქციული ასაკის (15-49 წლის) ქალების სხვადასხვა ჯგუფს ვანვდით ინფორმაციას და ვურიგებთ 200 კოლოფ ფოლიუმის მჟავას (ეს არის სიმბოლური რაოდენობა), რითაც დიდ სამომავლო საქმეს ვუყრით საფუძველს. პროექტის ნაწილია ასევე დაბალი ჰემოგლობინის მქონე ორსული ქალბატონებისათვის ანალიზის დაფინანსება. ხომ არ არის ეს ფოლიუმის დეფიციტით გამოწვეული ანემია, რადგან სწორედ ფოლიუმის ნაკლებობა, მსგავსად რკინის ნაკლებობისა, ხშირად სისხლნაკლებობის მიზეზია, ვინაიდან სწორედ ფოლიუმია ერთ-ერთი პასუხისმგებელი ჰემოგლობინის მატარებელ სისხლის წითელ ბურთულაკებზე, ერთორციტებზე.

პროექტის შექმნისა და განხორციელების აუცილებლობას ამტკიცებს ის ფაქტიც, რომ მსოფლიოს ნამყვან ქვეყნებში მიმდინარეობს სხვადასხვა პროდუქტისა და მარცვლეულის რკინითა და ფოლიუმით ფორტიფიცირება, გამდიდრება, რაც საქართველოში მიუღებლად მიაჩნით მთელი რიგი მოსაზრების გამო. არადა 2009 წელს რეპროდუქციული ასაკის ქალბატონებზე ჩატარებულმა კვლევამ ფოლიუმის მჟავის 36%-იანი დეფიციტი აჩვენა. ვფიქრობთ, ჩვენი პროექტი, რომლის პრეზენტაცია უკვე საკმაოდ მასშტაბურად ჩატარდა, არასამთავრობო ორგანიზაციებისა და სამოქალაქო სექტორის ჩართულობით, ტელევიზიით გადაიცი და მასში მონაწილეობა ქალაქის რამდენიმე ნამყვანმა გინეკოლოგმა მიიღო, გვაძლევს საუკეთესო დასაწყისის შეგრძნებას და დიდ იმედს ჩვენი ქვეყნის ჯანმრთელი მომავლისა და ბედნიერი ოჯახებისათვის.

ინოო ჟღერით

სოლა ფორუმი 2024

2017 წელს, საქართველოს ქრისტიან სტუდენტთა კავშირის (IFES in Georgia) ინიციატივით, დაარსდა სამეცნიერო კონფერენცია „სოლა ფორუმი“, რომლის სახელწოდების ინსპირაციის წყარო გახლდათ ქრისტიანული რეფორმაციის ძირითადი სწავლება „ხუთი სოლა“. სამეცნიერო კონფერენციების ორგანიზატორები ყოველწლიური შეხვედრის თემად ქრისტიანული საზოგადოებრივი ცხოვრების რომელიმე აქტუალურ საკითხს ირჩევენ. აქვე აღვნიშნავ, რომ დაარსებიდან პირველი ოთხი წლის განმავლობაში „სოლა ფორუმის“ მასპინძელი **სულხან-საბა ორბელიანის უნივერსიტეტი** იყო და კათოლიკე მღვდელმსახურები და მეცნიერები თავიდანვე აქტიურად იყვნენ ჩართული ამ კონფერენციების მუშაობაში. ამიტომაც კათოლიკეებს განსაკუთრებული თბილი დამოკიდებულება გვაქვს ამ სამეცნიერო ფორუმის მიმართ.

მიმდინერე წლის 12-13 ნოემბერს საქართველოს უნივერსიტეტის ბაზაზე ჩატარდა სოლა ფორუმის მორიგი, რიგით მეშვიდე, საერთა-

შორისო კონფერენცია - „**რელიგია და თანამედროვეობა**“. წლევანდელი კონფერენციის არსი ნათლად არის ჩამოყალიბებული ფორუმის ორგანიზატორების მიმართვაში: იზრდება თუ იკლებს რელიგიის როლი თანამედროვე საზოგადოებაში? ჩვენი დროის მკვლევართა პროგნოზით, 2050 წლისათვის მსოფლიოში აქტიურ მორწმუნეთა რაოდენობა მოიმატებს. ეს კი ნიშნავს, რომ რელიგიის მიმართ ინტერესი, მისი ურთიერთქმედებისა და გავლენის კვლევა ათწლეულების განმავლობაში აქტულობას არ დაკარგავს. ევროინტეგრაციის გზაზე მდგარი საქართველოსათვის, სადაც სახელმწიფოსა და მართლმადიდებელი ეკლესიის კავშირი ძლიერია, საზოგადოებისათვის კი რელიგიური აფილიაცია კვლავ რჩება ეროვნული იდენტობის მდგენელად, რელიგიისა და თანამედროვე საზოგადოების მიმართებების გააზრება განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია. როგორ პასუხობს ესა თუ ის რელიგიური ტრადიცია თანამედროვეობის გამოწვევებს?

საერთაშორისო კონფერენცია - „რელიგია და თანამედროვეობა“ მიზნად ისახავდა აღნიშნულ საკითხებთან დაკავშირებით სხვადასხვა რელიგიური ტრადიციისა თუ დისციპლინათა შორისი პოზიციების წარმოჩენას; მათი თეოლოგიური, ფილოსოფიური, სამართლებრივი, ისტორიული, პრაქტიკული ასპექტების გაანალიზებას, თანამედროვე გამოწვევებისა და პერსპექტივების გათვალისწინებით... და სწორედ ამ კითხვაზე პასუხებს ეძღვნებოდა უცხოელ და ქართველ მომხსენებელთა გამოსვლებიც.

კონფერენციის პირველ დღეს მოხსენებებით გამოვიდნენ დოქტორი **სტივენ დრეი**, პროფესორები **სოფო ზვიადაძე** და **თამარ გრძელიძე**. ეპისკოპალურმა ვიკარიუსმა **მამა გაბრიელ ბრავანტინი** თავის გამოსვლაში მიმოიხილა უახლოეს პერიოდში კათოლიკე ეკლესიის მდგომარეობა და არსებული გამოწვევები, რომლებიც ზოგადად რელიგიური გაერთიანებებისა და კონკრეტულად კათოლიკე ეკლესიის წინაშე იჩენს თავს თანამედროვე ეპოქაში. რელიგიისა და თანამედროვე ფეტიშიზმის, ადამიანის კერპად ქცევის პრობლემებზე ისაუბრა მართლმადიდებელი ეკლესიის დეკანოზმა, **გიორგი წეროძემ**. დიდი ინტერესი

კონფერენცია

გამოიწვია საქართველოს მუსლიმთა სამმართველოს მუფტის, **ადამ შანთაძის**, მოხსენებამ „ისლამი და თანამედროვეობა“. აღვნიშნავთ, რომ სოლა ფორუმში პირველად მონაწილეობდა მუსლიმი სასულიერო პირი, რაც დადებით მოვლენას წარმოადგენს ინტერკონფესიული დიალოგისა და რელიგიათაშორისი ურთიერთობების თვალსაზრისით. კონფერენციის ფარგლებში გაიმართა პანელური დისკუსიაც - „**რელიგია და ახალგაზრდობა**“, რომელშიც მონაწილეობდნენ სულხან-საბა ორბელიანის რექტორი, **მამა აკაკი ქელიძე**, არასამთავრობო ორგანიზაციის „**ახალგაზრდობა ქრისტესათვის**“ დირექტორი **ელისო ბერაძე**.

მეორე დღეს კონფერენციის მონაწილეებმა მოისმინეს **იელე ქრემერის**, **არჩილ მეტრეველის**, **ბარტრანდ ბილის**, **დავით მეზურნიშვილის** მოხსენებები. პროფესორ **ნუგზარ ბარდაველიძის** მოხსენება „**გენუელთა ახალშენები და სებასტოპოლისის (ცხუმის) კათოლიკური ეპარქია**“ საყურადღებო გახლდათ საქართველო-ევროპის ისტორიული კავშირების ახალი ფაქტების წარმოჩენის თვალსაზრისით. მომხსენებელმა თავის კვლევაში კიდევ ერთი ისტორიული მოცემულობით დაასაბუთა ქართულ-ევროპული ერთიანობა,

რაც ნათლად იკვეთება საქართველოს შავიზღვისპირეთში გენუელთა კულტურული მემკვიდრეობის საფუძველზე, რომელიც ემყარება მე-13-15 საუკუნეების იმ დოკუმენტებს, რომელიც საუკუნის განმავლობაში სებასტოპოლისის ეპარქია გენუის მიტროპოლიის სუფრაგან ეპარქიას წარმოადგენდა და უშუალოდ შედიოდა გენუის მიტროპოლიის შემადგენლობაში. **დღესაც კათოლიკე ეკლესიის სატიტულე კათედრათა ჩამონათვალში მოიხსენიება აბაზგის სებასტოპოლისი, როგორც სატიტულო კათედრა.** ეს, თავის მხრივ, მიუთითებს იმ გარემოებაზე, რომ სებასტოპოლისის, ანუ დღევანდელი სოხუმის საეპისკოპოსო კათედრა, რომელიც თავის იურისდიქციაში აერთიანებდა გაგრიდან ბათუმის ჩათვლით შავიზღვისპირა ტერიტორიას, მე-13-15 საუკუნეებში, როგორც გენუის მიტროპოლისის სუფრაგანი ეპარქია, უშუალოდ იყო და ასევე რჩება გენუის სამიტროპოლიტო ეპარქიის ნაწილი, ანუ საქართველოს შავიზღვისპირეთი გენუის მიტროპოლიის ნაწილი გახლდათ, რაც ამ რეგიონის ევროპასთან ორგანულ კავშირზე მიუთითებს.

„საბა“ სპეციალური კორესპონდენტი

შოკოლადის საშობაო რულეტი

ეს ტკბილეული ნამდვილად
დაამშვენებს თქვენს
სადღესასწაულო სუფრას!

ინგრედიენტები:

- 175 გრ შავი შოკოლადი
- 6 ცალი კვერცხი (გულები გამოა-
ცალკევით ცილისაგან)
- 175 გრ შაქრის პუდრა
- 300 მლ ათქვეფილი ნაღები
- 350-400 გრ შოკოლადის კრემი (შო-
კოლადის პასტა ან მოხარშული შეს-
ქელებული რძე კაკაოსთან ერთად)
- 100 გრ შავი შოკოლადი
- 100 გრ თეთრი შოკოლადი
- 120 გრ ყოლო

მომზადების წესი:

გააძნეთ შოკოლადი. შემდეგ გააცივით. კვერ-
ცხის გულები ათქვიფეთ მიქსერით და შეურიეთ
გამდნარი შოკოლადი. ათქვიფეთ კვერცხის ცილა,
ცოტაოდენ მარილთან ერთად, სანამ არ გა-
თეთრდება და ნაწილ-ნაწილ, ფრთხილად შეური-
ეთ გულებისა და შოკოლადის ნარევს (შეეცადეთ
მაქსიმალურად ჰაეროვანი იყოს). საცხობ ტაფაზე
დააფინეთ პერგამენტი, ნაუსვით კარაქი და მოათ-
ავსეთ მიღებული მასა. გამოაცხვით 20-25 წუთის
განმავლობაში 180 გრადუს ტემპერატურაზე გახ-
ურებულ ღუმელში. ოდნავ გააგრილეთ, მოაყარეთ
ქალაღს შაქრის პუდრა და გადაიტანეთ მასზე.

გადაახვიეთ, გადააფარეთ ქალაღი და სველი
პირსახოცი და დატოვეთ, სანამ არ გააცივდება.

გააძნეთ შავი და თეთრი შოკოლადი (ცალ-ცალ-
კე). მოათავსეთ პერგამენტი დაფარულ ზედა-
პირზე. გააცივით. როცა თითქმის გამაგრდება,
ამოჭერთ ვარსკვლავები ვარსკვლავის ფორმის
საჭრელით და კარგად გააცივით.

ფრთხილად გაშალეთ რულეტი. მოაცალეთ ქა-
ლაღი. ნაუსვით შოკოლადის კრემი და ათქვე-
ფილი ნაღები (ცოტა დატოვეთ მოსართავად), ზედ
მოათავსეთ კენკრა და გადაახვიეთ. მოაყარეთ
შაქრის პუდრა, შუაში ნაუსვით ათქვეფილი ნაღები
და მორთეთ შოკოლადის ვარსკვლავებით.

კითხვარი

ძვირფასო მკითხველო, მრავალი წელია, რაც ჟურნალი „საბა“ ყოველთვიურად განვდით კათოლიკე ეკლესიის წიაღში მიმდინარე სიახლეებს. ჩვენი საქმიანობა რომ უფრო ნაყოფიერი იყოს, მომზადებული მასალები - საინტერესო, ჩვენთვის მნიშვნელოვანია მკითხველის მოსაზრებაც. გთხოვთ, შეავსოთ ქვემოთ მოცემული მცირე კითხვარი; შემდეგ აღნიშნულ გვერდს გადაუღეთ ფოტო და გამოაგზავნეთ ელფოსტაზე: journali.saba@gmail.com), ან ამოჭერით ჟურნალიდან და გადაეცით მოძღვარს.

გმადლობთ გულწრფელობისა და თანამშრომლობისათვის. საუკეთესო სურვილებით, ჟურნალ „საბას“ რედაქცია.

1) რამდენად ხშირად კითხულობთ ჟურნალ საბას?
(შემოხაზეთ სასურველი პასუხი)

- ა) ყოველთვის ვკითხულობ
- ბ) იშვიათად ვკითხულობ
- გ) საერთოდ არ ვკითხულობ
- დ) -----

2) თუ არ კითხულობთ, რა არის მიზეზი?

- ა. ჩემთვის საინტერესო არ არის
- ბ. არ მცალია
- გ. სხვა -----

3) თქვენი ასაკი

- ა. 25 წლამდე
- ბ. 25-35 წლამდე
- გ. 35-45 წლამდე
- დ. 45-55 წლამდე
- ე. 55 და ზევით

4) როგორი ფორმატით გირჩევნიათ ჟურნალის ნაკითხვა?

- ა) ბეჭდური
- ბ) ელექტრონული

5) რომელი რუბრიკა მოგწონთ ყველაზე მეტად?
(შემოხაზეთ სასურველი პასუხი, შესაძლებელია

რამდენიმე პასუხის დაფიქსირება)

- ა) რედაქტორის გვერდი
- ბ) კათოლიკე ეკლესია მსოფლიოში
- გ) ჩვენი ეკლესია
- დ) სოციალური გვერდი
- ე) ჩანართი
- ვ) სახარების სიხარულის მონმენი
- ზ) საბაუნის ქრონიკები
- თ) კათოლიკური კულინარია
- ი) ახალგაზრდული გვერდი
- კ) ახალი წიგნები
- ლ) ისტორიის ფურცლები
- მ) სხვა (მიუთითეთ) -----

6) რომელი რუბრიკა მოგწონთ ნაკლებად?

7) რა თემაზე ისურვებდით სტატიებს 2025 წლის ჟურნალის გამოცემებში?

8) თქვენი რჩევა ან კომენტარი, რომელიც შეიძლება გაითვალისწინოს სარედაქციო კოლეგიამ.

განსვენება საუკუნო მიანიჭა მათ, უფალო!

არტურ შუბასიანი
* 28. 11. 1971,
ოზურგეთი
† 26. 09. 2024, ბათუმი

ვანდა ჯიგალივა
* 25. 11. 1944, მინსკი
† 27. 09. 2024, თბილისი

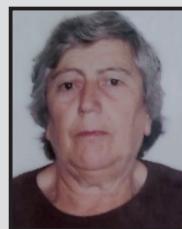
სარგი სარჯიანი
* 03. 03. 1950, ოზურგეთი
† 28. 09. 2024, ოზურგეთი

მანანა ელაბაძე
* 12. 10. 1943, თბილისი
† 22. 10. 2024, თბილისი

ალქასანდრა გვაზარიაძე
* 04. 01. 1931, ახალმენი
† 27. 10. 2024, ახალმენი

კახუა ვაშიშვილი
* 10. 01. 1938, ნულუკიძე
† 09. 11. 2024, ახალმენი

აკილა ბანვალოვი
* 10. 09. 1952, ვალე
† 20. 11. 2024, ვალე

